

Norsk Lovtidende.

Utgit efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 54

Utgit 26 oktober.

1914

Kongelig resolution

23 oktbr.

av 23 oktober.

I henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av herredsstyret for Øiestads herred, Nedenes amt, under 10 august 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn under 15 aar m. v.:

§ 1. Det er forbudt inden Øiestads herred at sælge tobak i hvilkenksomhelst form til barn under 15 aar, uanset om tobaken angives kjøpt til barnets egen eller til andres bruk.

§ 2. Det er forbudt at kjøpe tobak i nogen form til bruk for eller efter opfordring av barn under 15 aar samt at overlate saadant barn tobak i gave, bytte, som laan, i vederlag for utført arbeide eller for personlige tjenester.

§ 3. Overtrædelse av denne vedtægt straffes med bøter efter loven.

Kongelig resolution

23 oktbr.

av 23 oktober.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Rygge herred, Smaalenene amt, i møte 31 august 1914 fattede beslutning om forskrifter til forebyggelse av ondartede smitsomme sygdommes utbredelse, — dog med en enkelt forandring.

De stadfæstede forskrifter er saalydende:

§ 1. Ved optræden av sygdomstilfælde, som der kan være grund til at tro er av ondartet smitsom beskaffenhet,

23 oktbr. skal den husbonde eller husfar, som har at gjøre anmeldelse derom overensstemmende med § 14 i lov om sundhetskommis-sioner m. v. av 16 mai 1860, tillike straks dra omsorg for betryggende avsondring, saavidt som omstændighetene tillater.

Avsondringen maa omfatte ikke alene den syke selv, men ogsaa den eller dem, der pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre bruksgjenstande, som de benytter, eller som den syke har benyttet de nærmeste dage forut for sygdommens utbrud. Fødevarer maa ikke opbevares i det rum, hvor den syke opholder sig.

§ 2. Indtil læge er kommet tilstede og har meddelt nærmere forskrifter, maa samkvem mellem det sted, hvor sygdommen er optraadt, og andre steder indskrænkes til det mindst mulige. Navnlig maa personer, der hører til samme husstand som den syke, ikke uten nødvendighet delta i møter eller sammenkomster av et større antal mennesker. Uvedkommende personer maa ikke tilstedes adgang til det rum, hvor den syke opholder sig.

Sammenkomster i selskabelig eller andet øiemed, der ikke er uopsættelig, maa ikke avholdes i det smittede hus eller paa dets gaardsplads.

§ 3. Naar læge er kommet tilstede, kan han foreløbig træffe de anordninger og forføininger med hensyn til avsondring av den syke og hans omgivelser og med hensyn til rensning av sykeværelset og de under sygdommen benyttede gjenstande, som sygdommens beskaffenhet paakræver og omstændighetene tillater. Det maa overlates til lægens skjøn efter omstændighetene at meddele forskriftene i skriftlig form. De maa i ethvert fald nøie efterkommes og er gjældende, indtil de tilbakekaldes av lægen selv eller ophæves av sundhetskommis-sionen eller dens ordfører.

§ 4. Forsaavidt der leveres melk eller andre fødemidler til salg fra det sted, hvor sygdommen er optraadt, maa dette opføre, indtil tilladelse er meddelt av den tilkaldte læge.

§ 5. Barn fra den husstand, hvor sygdommen er optraadt, maa ikke søke skole, forinden tilladelse er meddelt av den tilkaldte læge. Forsaavidt sygdommen optræder i lærerens husstand, og han bor i samme hus, hvor skolen holdes, maa denne lukkes, indtil lægen har avgitt nærmere bestemmelse.

§ 6. Saasnant meddelelse om de indtrufne sygdomstilfælde og de i anledning av samme trufne forføininger er indløpet til sundhetskommis-sionens ordfører, har denne at træffe de videre forføininger, som efter tilfældets beskaffenhet er fornødne.

§ 7. Overtrædelse av bestemmelserne i foranstaaende §§ 23 oktbr. eller av de med hjemmel av samme givne forskrifter straffes efter den til enhver tid gjældende lovgivning.

Kongelig resolution

23 oktbr.

av 23 oktober.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov angaaende særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Gransherreds herred i Bratsbergs amt i møter den 15 august og 26 september 1914 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning.

II. De ved kongelig resolution 30 september 1889 approberte sundhetsforskrifter for Gransherreds herred ophæves fra den tid, ovenomhandlede sundhetsforskrifter træder i kraft.

De approberte nye sundhetsforskrifter er saalydende:

§ 1. Ved opførelse eller flytning av husebygninger skal iagttages:

At avstanden mellem beboelseshus paa den ene side og stald, fjøs eller grisehus paa den anden side ikke blir mindre end 9 m.

Ved opførelse eller flytning av beboelseshus skal derhos iagttages:

Byggegrunden skal tørlægges, matjorden borttages, og huset sættes paa en grundmur av minst 30 cm.s høide over jorden og forsvarlig tettet.

Ethvert beboelsesrum skal ha en høide av minst 2,5 m. og være tilstrækkelig forsynt med vinduer, hvorav minst ett skal være til at aapne.

Gulvet skal være tæt og trækfrit, i 1ste etage dobbelt med mellemliggende tør fyld.

Hvor kokeovn benyttes i beboelsesrum, skal den være forsynt med dampfat, der fører til pipen.

§ 2. For ethvert beboelseshus skal være indrettet et privet (vandhus), hvis avstand fra beboelseshus eller alfarvei ikke maa være mindre 9 m.

Det maa tømmes saa ofte, at overfyldning ikke finder sted og jevnlig paaføres jord, aske eller lignende.

§ 3. Vandindtak maa ikke paa nogen maate forurennes og ikke ha tilsig fra stald, fjøs eller grisehus.

23 oktbr. Brønd eller opkomme maa, forsaavidt derfra tages vand til husholdningen, overbygges saaledes, at overvand ikke kan trænge ind.

§ 4. Gjødse, afvold fra husene eller andre urenligheter maa ikke henlægges nærmere beboelseshus eller alfarvei end 9 m. og heller ikke saaledes, at tilsig til vandindtak kan ske.

§ 5. Finder helseraadet benyttelsen av noget beboelseshus skadelig for sundheten paa grund av fugtighed, urenlighet, mangel paa lys eller luft, kan det forby benyttelsen, indtil mangelen er avhjulpen.

§ 6. Salg av bedærvede eller av anden grund for sundheten skadelige nærings- eller nydelsesmidler kan forbydes av helseraadet, som kan besørge dem tilintetgjort paa sælgerens bekostning.

§ 7. Utsalgssteder og opbevaringssteder for kjøt, fisk, melk, brød og andre næringsmidler skal altid holdes rene, luftige samt fri for støv og stank; de maa ikke benyttes til soverum eller kjøkken. Heller ikke maa sammesteds opbevares andre varer, som kan meddele næringsmidlene lugt eller smag. Ost, smør og lignende matvarer skal opbevares saaledes, at fluer ikke kan komme til.

Handlende maa ikke indpakke matvarer i aviser eller urent papir.

I butikker skal gulvene og diskene vaskes hver aften, likesom der skal forefindes et passende antal spyttebakker, der rengjøres hver dag. I butikker, hvor matvarer sælges, skal der være vaskevand, saape og rene haandklær.

§ 8. Ved tæringssykes flytning skal anmeldelse ske til helseraadets formand. Anmeldelsespligt paahviler saavel den husbond hvorfra, som den husbond, hvortil den syke flytter.

§ 9. Klær og andre ting, der har været benyttet av personer, som har lidt av smitsom sygdom, maa ikke avhændes eller benyttes av andre, førend de er rensset efter helseraadets nærmere bestemmelse.

§ 10. Har nogen losjivert formodning om, at smitsom sygdom forekommer i hans hus, har han derom ufortøvet at gjøre anmeldelse til helseraadets formand eller — i hans forfald — til en anden læge. Han er ansvarlig for overholdelsen av de forskrifter, som i den anledning gives av helseraadet.

§ 11. Avvikelser fra disse forskrifter kan tillates av helseraadet, hvor det paa grund av særlige omstændigheter maatte finde det nødvendig.

§ 12. Ethvert medlem av helseraadet har at paase disse forskrifters overholdelse og at anmelde overtrædelse for helseraadets formand, som i fornødent fald skal bevirke overtrædelsen paatalt.

Kongelig resolution

23 oktbr.

av 23 oktober.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa nedenstaaende av herredsstyret for Laardals herred, Bratsbergs amt, i møter 1 juli og 3 oktober 1914 fattede beslutning om almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning:

§ 1. Den, som vil flytja eit gamalt hus eller bygja eit nytt hus, skal alltid melda ifraa til nærmaste medlem i helseraadet og elles fylgja desse reglarne:

- a. Stovebygning og matbud skal standa minst 9 meter fraa uthusi (stall, fjøs, grisehus, hønsehus og løyndehus (privet)). Eit hus maa alldri verta bygt so, at det tek burt solljoset fraa ei stovebygning.
- b. Grunnen unner ei stovebygning maa vera vel utveita og matjordi burtteki. Huset skal standa paa ein tett steinmur. Fraa nedre umkvarvet til jordflata skal det vera minst 30 cm. Der skal vera luftlukor i kjellarmuren iminsto paa tvo sidur, som snur mot kvarandre.
- c. I nye hus maa ikkje noko rom vera laagare enn 2,5 m. fraa golv til himling.

Det skal vera nøgdi med glas i romet, og minst eit av glasi i kvart rom skal vera gangglas.

I gamle hus maa likeeins gangglas verta innsett innan 6 maanedar fraa den dag desse vedtektar er approberat.

Golv et maa vera tett og i nedste høgdi vera av ihoppløyde hyvla plankor og dubbelt, med rein turr fyll imillom.

§ 2. For kvar stovebygning skal det vera eit fullgodt løyndehus (privet). Det maa liggja minst 9 meter fraa aalmannvegen. Hevdi under løyndehuset skal verta utmoka minst ein gong um aaret og elles i alle høve, naar helseraadet krev det. Det maa ofte verta strøyt med jord, torvstrøy elder anna, som kan halda illtev burte.

§ 3. Ingen maa gjera vatnet ureint i brunn, oppkoma, bekk elder aa, der folk tek matvatn elder buvatn. Brunnar og oppkomar maa vera heilt upp tett yverbygdi, og brunnkanten skal vera høgere en marki. Vatnet maa helder ikkje hava tilsig fraa stall, fjøs, løyndehus elder avfallsdyngja. Vert vatnet ureint elder mindre godt, maa ein straks reinska brunnen.

§ 4. Avfallsdyngja maa liggja minst 9 m. fraa stovebygningen, og ho maa liggja slik til, at det ikkje sig veta fraa

23 oktbr. dyngja og ned i det vatnet, som vert brukt paa garden. Ein maa jamleg hava jord, sand, elder anna fyll paa henne, og ho maa liggja so langt fraa aalmannveg, at det ikkje kjem hevdesig eller illtev fraa dyngja og burt i vegen. Avfall, søpl elder avføringi fraa menneskje elder dyr maa ingen tømme utanfor dører elder glas elder attmed stovemuren. Slikt maa ein hava paa avfalldsdyngja.

§ 5. Sjølvdaude dyr og dyr, som vert slagta, fordi dei er sjuke — og som ein ikkje kann nytta — skal verta oppbrende, dersom helseraadet krev det; i andre høve skal dei verta nedgravne og so djupt, at ingen illtev kjem upp, og at andre dyr ikkje kann grava dei uppatt, so illtev kjem utyver. Dette gjeld berre daude dyr, som ikkje kjem inn under § 9 i »lov av 14 juli 1894 om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsygdomme«. Dyri maa verta nedgravne paa et lagelegt stad, der ikkje gjer drikkevattn ureint. Slagteavfall maa likeeins verta lagt so avsides, at det ikkje gjer ugagn med illtev elder gjer drikkevattn ureint.

§ 6. Vert omnen i dagligstova brukt til koking, skal det alltid — dersom det ikkje er peis i stova, elder spjeldet er sett i peispipa — vera ein eimhatt yver omnen med godt drag i, so eimen fraa kokingi kann koma ut i fri luft. Kann matvarer slett ikkje standa i rom, som det ikkje bur folk i, skal dei i alle høve standa inne i skaap elder hyllor, som hev tette dører elder fyreheng.

§ 7. Skynar helseraadet, at det er for mange folk i eit hus, elder at huset er ufjelgt, myrkt, hev laakt luftbyte elder paa annan maate er faarleg for helsa, so kann det krevja, at det vert retta paa til ei fastsett tid.

Helseraadet kann ogso fastsetja, at ingen fær bruke huset, fyrr det er godteke.

§ 8. Helseraadet kann forbjode sal av varor, som hev vorte utskjæmde elder skadelege for helsa og paabjode, at slike varor vert øydelagde paa seljaren sin kostnad. Det hev ogso rett til aa krevja prøvor av varorne, naar helst det vil.

Den, som handlar med matvaror, skal passa paa, at varorne er reine, og at vegtskaalar og holmaal alltid vert halda reine. Matvarorne skal liggja i reine skaap elder hyllor, som hev tette dører. Inne i buderne er tobaksrøikning og sputning paa golv strengt forbode, og skal det her standa uppslag, som segjer ifraa um det.

I alle buder skal det vera vaskestell med reint vatn, saape og handduk.

Det skal vera fotskrapor utanfor kvar buddør.

§ 9. I buder skal golvet verta vaska kvar dag. Det er

strengt forbode aa sopa golvet med turr kost; ein skal turka 23 oktbr. av golvet med vaat klut paa ein langskafta kost.

§ 10. Dei, som stullar i fjøset, maa vaska henderne sine, fyrr dei tek til med mjølkingi og turka vel av juret med ein klut. Mjølkekjerald og matkoppar maa ein gjera vel reine (med sodavatn elder kokende vatn), so snøgt som raad er, etter ein hev bruke deim.

Mjølki maa sovidt mogelegt standa i eit rom for seg sjølv og ikkje i rom, som folk held til i. Mjølkk fraa kyr med sjukt jur maa ein ikkje selja. Vert slikt brukt i huset, maa ein koka henne vel.

§ 11. Ingen maa taka imot elder taka i bruk innbu, gangklæde, sengklaude etter ein, som er død av smitsam sjuke. Allt maa verta reingjort paa den maaten, som helseraadet hev fastsett. Likeeins med klæde og innbu or eit hus, der det hev vore smitsam sjuke.

§ 12. I bakeri skal ein alltid halda golv, tak, veggjer, innbu og reidskap vel reine. Dei, som er i arbeid i bakeri, skal vera i rein bunad, med reint, kvitt lerretsfyrklæde med bryst-smukka, som vert reingjort minst ein gong i vika.

Kvart bakeri skal hava eit vaskestell med reint vatn, saape og handduk.

Det skal alltid standa uppslag, som segjer ifraa, at det er strengt forbode aa røikje og aa sputta paa golvet.

Mjølsekkjerne skal verta vel kosta, fyrr dei vert tømde i bakertrouget.

§ 13. Medlemmerne i helseraadet hev plikt paa seg til aa sjaa etter, kvar i sin krins, at folk held desse reglarne og melda ifraa til ordføraren i raadet, naar nokon gjer imot deim.

Likeeins skal dei melda ifraa um andre ting, som dei skynar kann verta faarlege for helsa. Ordføraren i helseraadet skal daa syta for, at den, som hev skuldi, fær standa til ansvar etter lovi, um det trengst.

§ 14. I ymse serhøve kann helseraadet gjeva folk lov til aa vike av fraa desse reglarne, naar det er svært vanskelegt aa fylgja deim, men daa lytt dei senda skrifteleg søknad um det til helseraadet.

§ 15. I samhøve med lov fraa 8 mai 1900 (tuberkulose-lovi) skal ein melda det til ordføraren i helseraadet, naar ein tæringssjuk skifter bustad. Den, som eig huset, som vert fraaflutt, hev meldingsplikti.

23 oktbr.

Kongelig resolution

av 23 oktober.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov angaaende særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa nedenstaaende av herredsstyret for Fane herred, Søndre Bergenhus amt, i møter 23 april og 10 september 1914 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning:

Om beboelseshus.

§ 1. Opførelse eller flytning av beboelseshus skal anmeldes til helseraadet og følgende regler skal iagttages:

- a. Ved opførelse eller flytning av hus skal iagttages, at avstanden mellem vaaningshus og stald, fjøs, svinhus og lignende ikke gjøres kortere end 10 meter.

Mindre avstand maa der heller ikke være mellem vaaningshus og ethvert andet hus, mot hvilket vaaningshuset har vindu.

- b. Al muldjord skal fjernes og grunden vel avgroftes, saa grund- og overvand bortledes. I en avstand av 6 m. fra huset skal alle huller, hvor vand kan bli staaende, utfyldes.
- c. Beboelseshus skal opføres paa en undermur med beslag av mindst 30 cm. høide over jorden. Hvor der ikke er kjelder, maa den ha mindst to trækhul.
- d. Gulvet i nederste stokverk skal være dobbelt og forsynes med tør, fast fyld eller pap som mellemlag.
- e. Ethvert til beboelse bestemt rum skal ha en høide av mindst 2,3 m. og være forsynt med mindst et vindu, som med lethed kan aapnes. Vinduenes samlede nettoflate skal være mindst $\frac{1}{10}$ av rummets gulvflate.
- f. I beboelsesrum maa ikke anbringes kokeovn, medmindre den er forsynt med ordentlig avtræk for damp.
- g. Beboelseskjelder, som helst bør undgaaes, skal ha mindst $1\frac{1}{2}$ m. høide over jorden paa den side, som vender ut mot det fri. Under grundmuren skal der være pukstensveiter av mindst 30 cm. dybde med godt avløp. Kjeldrens grundflate skal gives et pukstenslag av mindst 15 cm. høide. Mellom kjeldermuren og tilstøtende jord eller fjeldvæg anbringes et pukstenslag av mindst 20 cm. tykkelse. Kjelderboligen skal være forsynt med dobbelt gulv og skal

- ha god tilgang paa lys og luft. Den maa ikke tages i 23 oktbr. bruk, før den er godkjendt av helseraadet.
- h. Tjenere skal skaffes tilstrækkelig rummelig, tæt og sunt soverum, særskilt for mandlige og kvindelige tjenere.
 - i. Renlighet og utluftning maa ikke forsømmes i nogen bolig, saaledes at derav kan opstaa ulempe for beboere eller naboer. Huseieren er ansvarlig likeoverfor helseraadet for, at fraflyttede rum blir ordentlig rengjort, før nye beboere flytter ind.
 - k. Husdyr med undtagelse av hund og kat maa ikke huses i vaaningshus eller noget rum, som har væg eller tak fælles med dette.
 - l. Findes beboelseshus eller arbeidsrum skadelig for sundheten paa grund av fugtighet, urenlighet, overfyldning av mennesker, slet ventilation, mangel paa varme eller lignende, kan helseraadet forby dets benyttelse, indtil mislighetene er avhjulpet.

Om priveter, W. C., binger o. l.

§ 2.

- a. Til ethvert beboelseshus skal der være et privet, som skal ha lukket bing, der maa holdes fri for overfyldning.
- b. Fra privet, gjødselbinge, avfaldsdyng o. l. maa der ikke ske tilsig til vei, hustomt eller vandinntak, hvorfra drikkevand tages til mennesker eller dyr.
- c. Privetet skal til enhver tid holdes rent og i god stand.
- d. Er privetet beliggende i selve vaaningshuset eller i mindre avstand end 8 m. fra dette, fra nabohus eller alfarvei, er kun flytbare beholdere eller vandklosetter tillatt anvendt.

Beholderne maa være absolut tette og staa paa cementert grund, minst 5 cm. over jordsmonnet.

Beholderne skal tømmes, før de er fulde, og passende strøelse paafyldes, hvis der er generende stank.

Kaggerummet skal være forsynt med tilfredsstillende avtræk.

Privetet maa ikke støte direkte op til rum, hvori opbevares levnettsmidler, og skal ut til det fri ha vindu, som kan aapnes.

Indrettes priveter i flere etager, skal hvert ha lodrette faldrør av indvendig glasserte lerrør av minst 23 cm. indvendig tvermaal.

- e. W. C. maa ikke ledes direkte ut i elver, bækker eller vand, Nordaasvandet indbefattet, men skal være forsynt med rensekum, godkjendt av helseraadet.
- f. Pissoirer skal holdes fri for stank ved overspyling med vand eller paasmurning av tjære.

23 oktbr. g. Tun og gaardsrum skal holdes rene. Gjødningssstoffe, bos, avfald fra husene o. l. maa ikke henlægges nærmere vaaningshus eller alfarvei end 8 m. Ansamlinger skal behandles saaledes, at unødige stank undgaaes. Aadslere maa snaarest mulig nedgraves tilstrækkelig dypt.

Indenfor ovenfor nævnte avstand maa bos kun anbringes i tette binger eller kasser, forsynt med tætsluttende lok. De maa tømmes før overfyldning. Skyllvand maa ikke tømmes i boskasser.

Helseraadet kan paaby desinfektion og tømning av binger, ekskrementbeholdere og boskasser.

h. Transport paa offentlig vei av gjødsel eller avfaldsstoffe maa ikke foregaa i utætte eller overfylte beholdere, saa noget spildes. Det samme gjelder for private veier, hvor til flere er bruksberettiget.

i. Avløpsrender og kloakker med tilbehør skal være saaledes indrettet, at de skaffer tilstrækkelig avløp og let kan renses og skal holdes i forsvarlig stand. Kloak maa ikke gives avløp til offentlig veis grøfter uten helseraadets tilladelse.

Hvor helseraadet finder det paakrævet, skal kloakker være forsynt med godkjendt rensekum, eventuelt septiktank.

Om drikkevand og matis.

§ 3.

a. Brønder, bækker, vand eller i det hele tatt ethvert vandindtak, bestemt til drikkevand for mennesker eller dyr, maa ikke paa nogen maate forurennes.

b. Drikkevandsbrønder skal være overdækket, forsynt med avtræk og saaledes indrettet, at der ikke kan komme til sig av overvand. De maa oprenses, naar vandet viser sig mindre godt. Enhver brøndeier har at rette sig efter de forskrifter og paalæg, som helseraadet maatte gi for at hindre forurensning av vandet.

c. Helseraadet kan forby bruk av sundhetsskadelig drikkevand. Det kan endvidere paaby rensning av brønd, eller hvis det findes paakrævet, forlange en brønd tilkastet.

d. Vand fra kjelderbrønder bør ikke anvendes til drikkevand.

e. Helseraadet kan forby salg og benyttelse av matis fra forurenset vand. Som matis betragtes is, som kan komme i direkte berørelse med matvarer, herunder ogsaa indbefattet is til meieribedrift.

Om utsalgssteder for næringsmidler.

23 oktbr.

§ 4.

- a. Utsalgssteder for næringsmidler skal være lyse, godt luftet og fri for stank. De maa ikke benyttes til beboelsesrum eller kjøkken. Gulv, vægger, tak, disk og inventar skal være i saadan stand, at de med lethed kan holdes rene.
- b. Gulvet maa ikke feies, men hver dag vaskes over med vaat duk. Grundig gulvvask skal foregaa mindst en gang ukentlig og hovedrengjøring mindst en gang hvert halvaar.

Disken skal vaskes grundig hver dag. Den daglige avstøvning skal ske med rene kluter, avvridd i rent vand.

- c. Matvarer skal saavidt mulig opbevares i lukkede skap eller skuffer, som maa holdes omhyggelig rene.
- d. Tobaksrøkning og spytning paa gulvet er forbudt. Der skal findes spytebakker, som daglig maa renses.
- e. Der skal være let adgang for betjeningen til at vaske hænderne. Kunderne maa ikke tillates at fingre med varerne og ikke smake paa disse uten at benytte prøvekar. Varen maa heldes op i disse og rester maa tømmes bort.
- f. Bruksgjenstande som vegter, maalekar o. l. maa være fuldstændig rene, og glassur og fortinning hel. Ufortinnede jernkar maa ikke benyttes.
- g. Melk eller fløte maa ikke opbevares sammen med varer, som kan gi usmak, forurense eller bedærve dem, f. eks. gammelost, fisk, poteter, petroleum o. l.
- h. Utsalgsstedene skal holdes mest mulig fri for fluer, og de matvarer, hvortil disse helst søker, bør i fluetiden holdes tildækket.
- i. Utbringelsen av brød eller bakverk maa kun ske i ren indpakning, tildækkede kurver, kasser eller tildækkede vogner, som daglig maa eftersees og rengjøres. Kjøtt og fisk maa ikke transporteres i urene vogner og skal til beskyttelse mot sol, regn og støv være indpakket i rent lerret eller dækket med rene presenninger.
- k. Helseraadet kan forby salg, overdragelse eller avbenyttelse av bedærvede nærings- eller nydelsesmidler. Det samme gjælder saadanne nærings- og nydelsesmidler eller bruksgjenstande, klær, tapeter m. v., som kan være farlige for sundheten derved, at de inneholder giftige bestanddele. Helseraadet er berettiget til at fordre utlevert de fornødne prøver, likesom det i tilfælde kan paaby tilintetgjørelse av saadanne saker. Helseraadet kan midlertidig forby salg av melk, fløte eller andre fødemidler samt beklædningsgjenstande fra hus, hvor tilstedeværende smittsom sykdom kan gi anledning til dennes utbredelse, indtil de syke er betryggende isolert eller fjernet og huset desinfisert.

- 23 oktbr. 1. Dersom disse bestemmelser ikke overholdes eller stedet forøvrig av sanitære grunde ansees uskikket som utsalgs- eller opbevarelsessted for næringsmidler, kan helseraadet forby saadant utvalg paa stedet, hvis mislighetene trods paalæg ikke blir rettet.

Om bakerier.

§ 5.

- a. Bakerier skal være lyse, godt luftet og gulv, vegger og tak i en saadan stand, at de med lethed kan holdes rene.
- b. Hver dag efter endt arbeide skal gulvet omhyggelig vaskes. Vegger og tak skal vaskes hvert fjerdingaar og vinduene mindst hver 14de dag.
- c. Bakeriet eller rum, som staar i aapen forbindelse med dette, maa ikke benyttes til soverum, og der maa heller ikke findes gjenstande, som ikke brukes i bakeribedriften, og som kan gi anledning til støv eller stank eller hindre rengjøring.
- d. Alle til bakning benyttede bruksgjenstande skal holdes omhyggelig rene. Melsækker maa børstes og renses forsnuds, før de bringes ind i bakeriet.
- e. De i bakeriet beskjaftigede personer skal være iført rene lerrettsforklær med brystsmek og skal før arbeidet vaske hænder og armer. Der skal være let adgang til vaskestel med rene haandklær og saape.
- f. Bruk av tobak i hvilkensomhelst form er forbudt.
- g. Der skal findes spyttebakker, som daglig renses. Spytning paa gulvet er strengt forbudt.
- h. Bakere, som lider av hudsygdomme paa hænder eller armer, maa ikke anvendes i bakerier.

Om melk.

§ 6.

- a. Melk maa behandles med den yderste renlighet. Den, som skal melke, maa forinden vaske sine hænder og tørre koens spener med en ren klut. Melken bør, hvor det kan undgaaes, ikke opbevares i beboelsesrum og skal i tilfælde være anbragt i skap eller paa hylde med forhæng. Melk maa under ingen omstændigheter opbevares i rum, hvor syke personer opholder sig.
- b. Kjørler og melkespand maa holdes omhyggelig rene ved vaskning med varmt vand, og glassur og fortinning maa være hel.
- c. Fjøs og opbevaringssted for melk maa holdes rene og spytning paa gulvet er strengt forbudt.

d. Helseraadet kan, indtil manglene er avhjulpet, forby salg 23 oktbr. av melk fra fjøs eller husstand, hvor der hersker urenlighet eller findes andre sanitære misligheter.

§ 7. Kjøttutvalg, slagterier, meieri eller andre produktions- eller opbevaringssteder for næringsmidler skal være underkastet helseraadets kontrol og bestemmelser, og eierne skal være forpligtet til uopholdelig at utføre de paalæg, som helseraadet maatte finde nødvendige for at hindre, at matvarerne forurenses eller bedærves.

§ 8. Verkstedslokaler skal være lyse og luftige og maa ikke brukes til sove- eller spiserum.

§ 9. Verksteder, losjhus o. l. skal være underkastet helseraadets kontrol og bestemmelser. Spytning paa gulvet er strengt forbudt, og plakater herom kan forlanges opslaat paa iøinefaldende steder. Hvor der findes spyttebakker, maa disse daglig efter bruk renses og paafyldes hensigtsmæssig strøelse eller desinfiserende væske.

Om smitsomme sygdomme.

§ 10.

a. Enhver i herredet praktiserende læge skal straks anmelde til helseraadets ordfører ethvert nyt tilfælde av saadan epidemisk sygdom, som indgaar under det offentliges specielle forsorg.

Likeledes skal anmeldes ethvert alvorlig sygdomstilfælde, som antages at skyldes nydelse av bedærvede eller forfalskede næringsmidler eller bruk av gjenstande, der indeholder giftige bestanddele.

b. Naar en tæringssyk flytter, skal dette meldes helseraadets ordfører av den syke og hans husvert.

Tuberkuløse, som opholder sig som landliggere, skal likeledes meldes til helseraadets ordfører.

c. Bruksgjenstande, klær, møbler i hus, hvor der har været smitsom sygdom, maa ikke benyttes eller overlates andre til bruk eller eiendom, før de er desinfisert paa foreskrevon maate.

d. Optrer smitsom sygdom i en husstand, som driver handelsvirksomhet, kan helseraadet midlertidig forby virksomheten, saalænge denne kan antages at medføre fare for smitteoverførelse.

§ 11. Agtes sat igang en bedrift, som forurensar luften ved stank eller giftige gasarter eller paa anden maate kan befryktes at bli til skade for arbeidernes eller naboernes sundhet, skal planen for anlægget forelægges helseraadet, og vedkommende er forpligtet til saavel ved anlægget som driften at rette

23 oktbr. sig efter de bestemmelser, som helseraadet gir til fjernelse av de sanitære misligheter.

§ 12. Fartøier, som henligger inden herredet, og deres besætninger er med hensyn til renlighet og sundhetsforhold forøvrig underkastet helseraadets bestemmelser.

Tæt bebyggede strøk.

§ 13. For tæt bebyggede strøk av herredet skal følgende tillægsbestemmelser gjælde. Helseraadet kan til enhver tid bestemme, hvilke strøk skal henregnes til »tæt bebyggede«.

- a. Ved avfattelsen av plan for videre bebyggelse, gaters anlæg og huses opførelse skal helseraadet gives anledning til at uttale sig.
- b. Veier med tilhørende rendestener eller grøfter skal holdes rene av vedkommende hus- eller tomteeier. Gaardsrum, ganger og smug omkring husene holdes fri for stank og urenligheter. Hvis helseraadet finder det paakrævet, kan det paaby, at der til bos kun maa anvendes boskasser.
- c. Hvor kreatur- eller svinehold medfører sanitære misligheter, som paa grund av stedforholdene ikke kan ordnes, kan det av helseraadet ganske forbydes.
- d. Gjødsling maa foregaa paa saadan maate, at stank mest mulig undgaaes. Ublandet latrinegjødsl, bos eller anden stinkende afvaldgjødsl maa ikke anvendes nærmere vaaningshus eller alfarvei end 10 m., saafremt den ikke umiddelbart efter gjødslingen kan nedmuldes.

Ansamlinger av gjødsl, som utbreder stank eller indeholder bestanddele, som kan bortføres av vinden, kan av helseraadet forlanges fjernet eller tildækket. Det er forbudt fra 1 mai til 31 august at ut- eller omlosse bosgjødning paa jernbanestationene.

- e. Hvor der er offentlige kloakanlæg, er huseierne paa helseraadets forlangende forpligtet til at føre sine kloakker ut i disse, naar avstanden ikke overskrider 32 m. og anlægget ikke medfører uforholdsmæssig store utgifter.
- f. Kloakanlæg i husene skal være forsynt med vandlaas, og kloakkummer skal ha tætsluttende lok, saa utstrømning av kloakgas hindres.

Almindelige bestemmelser.

§ 14.

- a. Undlater nogen inden den av helseraadet givne frist at træffe de foranstaltninger, som ifølge disse forskrifter eller ifølge helseraadets lovmedholdig fattede beslutninger paa hviler ham, kan helseraadet la foranstaltningene utføre paa hans bekostning.

- b. Hus- eller grundeiere er personlig ansvarlige for, at alle de pligter opfyldes, som disse sundhetsforskrifter paalægger dem og skal ikke kunne undskylde sig med forsømmelse fra sine folks eller leieres side.
- c. Helseraadet kan indrømme avvikelser fra forskriftene, hvor særegne forhold kræver det.
- d. Helseraadets medlemmer har at paase overholdelsen av disse forskrifter og i tilfælde melde overtrædelse til ordføreren. Likeledes skal herredets politimyndigheter ha opmerksomheten henvendt paa disse bestemmelser og melde misligheter til ordføreren; særlig gjælder dette for de tæt bebyggede strøk. Ordføreren har at besørge overtrædelsen paatalt.
- e. Disse forskrifter eller dele derav kan forlanges opslaat paa alle steder, som helseraadet bestemmer.
- f. Disse forskrifter træder i kraft 3 maaneder, efterat de har kongelig stadfæstelse og paa lovbefalt maate er kundgjort.
- g. De ved kongelig resolution av 23 februar 1895 og 1 juli 1901 approberte [sundhetsforskrifter for Fane ophæves fra den dato, disse forskrifter træder i kraft.

Kongelig resolution

23 oktbr.

av 23 oktober.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa nedenstaaende av herredsstyret for Sørfoldens herred, Nordlands amt, i møte 5 september 1914 fattede beslutning om et tillæg til de ved kongelig resolution 13 mars 1880 approberte sundhetsforskrifter for herredet:

Bestemmelser om renhold i butikker og lagerrum.

§ 1. I utsalgsrum og lagerrum for varer og fødemidler maa disse efter sin beskaffenhet opbevares i lukkede rene kar og æsker, skuffer, kasser og hylder for at bevares bedst mulig og ikke bli forurenset av smuds og støv, daarlig luft etc. Rent papir skal brukes til indpakning. Brukte aviser som indpakning papir av matvarer er forbudt.

§ 2. Utsalgsrummenes gulv, bænker og disker vaskes mindst 2 ganger ukentlig. Støv avtørres av vægger, kar og hylder og de forskjellige løse gjenstande i disse med kost, tør eller fugtig klut efter gjenstandenes beskaffenhet mindst 1 gang maanedlig om vinteren og 2 ganger maanedlig om sommeren. Tør feining av gulvene er forbudt.

§ 3. Lagerrummene rengjøres saavidt mulig mindst 1 gang maanedlig.

23 oktbr. § 4. Spytning paa gulvene er forbudt. Plakater med forbud mot spytning paa gulvene skal opslaaes i hvert rum. Hvert rum skal være forsynt med det tilstrækkelige antal spyttebakker, som skal være omtrent halvfylt med sagmug, torvstrø, hakket ener eller bar og rengjøres daglig med kokhett vand.

§ 5. Det er forbudt at bruke utsalgsdisken og kasser, hvori matvarer opbevares, som sitteplads.

§ 6. Utenfor indgangsdøren skal fotskraper være anbragt.

23 oktbr.

Kongelig resolution

av 23 oktober.

I medhold av lov om fiskerier i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897 § 14 bestemmes som gjældende indtil videre for Rødøy herred, Nordlands amt:

1. At paabudet i nævnte lovparagrafs første punktum — om at alle fiskeredskaper undtagen stængenot skal være optat av sjøen inden midnat før søn- og helligdage — ikke skal være gjældende inden herredet.
2. At det under skreifisket inden herredet skal være forbudt at utsætte redskaper til fangst av skrei paa søn- og helligdage.

23 oktbr.

Kongelig resolution

av 23 oktober.

I henhold til § 3 i lov om forbud mot opførelse av træbygninger i landets byer m.v. av 19 mai 1904 meddeles saadan almindelig dispensation fra § 3, 2 passus, i samme lov, at det indtil videre tillates utenfor murstrøket i Kristiansand at opføre 2-etages træbygninger med en høide til gesimsens overkant av 6,5 m.

I saadanne 2-etages træbygninger er det ikke tillatt at indrede beboelsesrum i kjelder eller paa loft, likesom det paa samme heller ikke er tillatt at opføre nogenslags arker eller opbyg over bygningenes hovedgesims eller takflater. Ingen utvendig trævæg maa ha større høide over grunden end 8 m., regnet til væggens høieste punkt.

Med hensyn til arealets størrelse og bygningenes adskillelse fra nabogrund gjælder det samme som for bygninger i lovens § 3, 2 bestemt.

Kongelig resolution

23 oktbr.

av 23 oktober.

I henhold til § 108 i lov om bygningsvæsenet i Trondhjem av 11 juni 1906, jfr. § 3 i murtvangsloven av 19 mai 1904, meddeles approbation som gjældende indtil videre paa Trondhjems bystyres beslutning i møte den 26 juni 1913 angaaende træbebyggelse og forskrifter*) for villamæssig bebyggelse for strøket fra Elgsæter bro langs Nidelven til og med Arildsløkken i nævnte by (kfr. et under saken fremlagt kart).

Kongelig resolution

23 oktbr.

av 23 oktober.

I henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 69 bestemmes, at høieste resolution av 11 mars 1881 angaaende brandvisitationens utførelse i Larvik ophæves.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

23 oktbr.

av 23 oktober 1914,

hvorved departementet i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmer, at utførsel fra riket av aspetømmer indtil videre er forbudt.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Skrivelse fra Socialdepartementet

24 oktbr.

av 24 oktober 1914,

hvorved departementet imedhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmer, at det under 16 oktober 1914 utstedte forbud mot utførsel av blikplader ogsaa skal omfatte dekorert blik, dele av blikplater, blik i arbeide og færdig blik-emballage.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

*) Jfr. kongelig resolution av 12 juni 1914, indtat i Lovtid. 1ste avd. nr. 23 s. 251.

 Utgiver: O. Kr. Young.

 Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Kristiania.